

CÒMIC FONTS

Hi ha altres mons, però els crea Moebius

Moebius (nascut a Jean Giraud, a Nogent-sur-Marne, França, el 1938) no va inventar la ciència ficció. Però no es pot negar que ha transformat el gènere de manera radical. I no només en l'àmbit del còmic.

Encara avui fer una ullada als àlbums d'*Arzach* és una manera segura d'experimentar una sensació de perplexitat captivadora com no es pot ni somiar en les obres de bona part dels autors actuals. Possiblement aquest fet és una conseqüència de la "consciència planetària" que Moebius reivindica com a pròpia (la gènesi de la qual l'atribueix als grans visionaris de la literatura de ciència ficció: Stanislav Lem, Ray Bradbury i Isaac Asimov) i que ha adoptat com a filosofia vital i artística.

Es poden apreciar els efectes estètics del seu ideari ja en les primeres obres, publicades a la revista *Métal Hurlant*, de l'editorial Humanoïdes Associés, que va fundar ell mateix junt amb Jean-Pierre Dionnet, Philippe Druillet i Bernard Farkas; i especialment a *Le garage hermétique*, un còmic tan fascinant com caòtic que va ser el procés de creació (tal com explica el mateix autor al pròleg de l'edició castellana publicada per Norma), i en el qual el llegat del *pop-art* es barreja amb un avenç de l'hiperrealisme que envaïria el gènere anys després.

I s'aprecia també en un dels últims treballs del dibuixant francès, *El mundo de Edena*, una faula sobre mons utòpics i fantàstics que, tanmateix, no deixen de recordar, de vegades amb un cert cinisme, els tripijocs dels que ambicionen el poder en un planeta anomenat Terra. Als títols de la sèrie ja publicats en castellà (*Los jardines de Edena*, *La diosa* i *Stel*), Norma Editorial hi afegeix la quarta entrega, *Sra*, en què Moebius continua demostrant una envejable vitalitat creativa.

L'empremta de Moebius també ha modificat la imatge dels mons del futur tal com la difon el cinema. Entre d'altres treballs, va dissenyar el vestuari d'*Alien*, de Ridley Scott; va dibuixar l'*story-board* de *Les Maîtres du Temps*, de René Laloux; i també el de *Tron*, per a Walt Disney Productions; a més d'adaptar per a la gran pantalla *Little Nemo*, basat en el personatge llegendari de Windsor McCay.

Jerónimo i Bin Laden contra el general George (Bush) Custer

El nom de Moebius és avui inseparable del gènere de la ciència ficció. Però el dibuixant francès va recórrer altres praderies abans d'enlairar-se cap a l'univers inabastable que brolla en el seu interior. Després de col·laborar un temps amb Jijé, el 1963 va dibuixar *Fort Navajo*, la primera aventura del *Teniente Blueberry*, i va encetar un filó que li proporcionaria els primers ecos de popularitat. Llavors, Jean Giraud firmava encara com Gir. En començar a interessar-se per la ciència ficció va adoptar el nom de Moebius per tal de deslliurar-se del passat. Fins no fa gaire, ell pensava que no envelliria mai, segons declarava en una entrevista recent; però l'evidència que els aniversaris també li afecten l'ha fet reconciliar-se amb el jove que fou. Fins al punt de tornar de tant en tant a les praderies de l'Oest i adonar-se que "Jerónimo i Bin Laden tenen coses en comú; tots dos tenen el mateix enemic: Amèrica. Els he portat al meu estudi i comento amb ells el que vaig dibuixant".

Sorpresa i misèries d'un calaix de sastre

Com a forma literària, la ciència ficció té uns referents clars i una sèrie de característiques que determinen quines obres entren dins la definició ortodoxa del gènere. Però com en totes les manifestacions artístiques, l'ortodoxia sovint no és més que el conjunt d'allò que cal vulnerar per obrir nous camins a la imaginació, i en aquest sentit la ciència ficció no és una excepció, sinó més aviat tot el contrari. Especialment si de la literatura es passa al cinema i, sobretot, al còmic.

No falta qui considera la ciència ficció com un calaix de sastre on és fàcil trobar qualsevol cosa menys ciència, i molt rarament ficció. Amb massa freqüència, un embolcall pretensament futurista ha servit de coartada per perpetrar adaptacions més o menys declarades d'històries amanides, que es podrien haver ambientat deu segles després o deu segles abans sense que l'argument grinyoli gens ni mica. Però també hi ha qui veu en el gènere un vehicle inestimable per projectar en un entorn imaginari i improbable aspectes que la realitat quotidiana encotilla dins la rigidesa de la moral del moment o de l'ideari polític preponderant.

Per donar arguments a uns i altres, especialment en l'àmbit del còmic, n'hi ha prou amb repassar qualsevol biblioteca especialitzada i mirar-se amb ulls crítics des de les primeres

aventures de *Superman* fins les obres més recents de Segrelles o Ribera, per escombrar una mica cap a casa. O també fer una ullada a les novetats que arriben de tant en tant a les llibreries.

En aquest darrer cas, es pot esmentar la setena entrega de la sèrie *Druuna*, titulada *El planeta olvidado*, on Paolo Eleuteri Serpieri continua recreant (i recreant-se) l'erotisme animal de la protagonista, perduda en "un planeta desconegut, on l'única manera de sobreviure és abandonar-se als instints i als desitjos carnals". O es pot parar atenció a *La ciudad amarilla*, que enceta una nova sèrie, *Sky Doll*, de Barbucci i Canepa, on els autors no renuncien a una certa dosi d'erotisme, encara que la història se situa en un rerefons de misticisme còsmic, un xic ingenu d'altra banda.

I si no n'hi ha prou, és qüestió de continuar remenant el calaix, fins que surti el botó que li convé a cada armilla.

